

บันทึก

เรื่อง การตีความมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารได้แจ้งไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยหนังสือที่ ๓๑๓๗/กม.๔/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๐๑ ความว่า กระทรวงคมนาคมได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่า ขณะนี้เจ้าของเรือกลเดินทะเลที่ได้จดทะเบียนเป็นเรือไทยตามพระราชบัญญัติเรือไทยฯ แล้ว บางรายได้นำเรือไปเดินทำการค้าอยู่ในต่างประเทศโดยมิได้นำเรือเข้ามาทำการค้าในน่านน้ำไทยเลย ในกรณีเช่นนี้เจ้าของเรือได้มีความเห็นว่า โดยที่เรือของตนมิได้เข้ามาทำการค้าในน่านน้ำไทยจึงไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ ที่บังคับให้คนประจำเรือไทยสำหรับการค้าในน่านน้ำไทยที่ได้จดทะเบียนแล้ว ต้องเป็นคนสัญชาติไทยเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ แต่กรมเจ้าท่าเห็นว่าสำหรับเรือที่ได้จดทะเบียนเป็นเรือไทยแล้ว แม้จะไปเดินในต่างประเทศ เรือนั้นก็ยังได้รับประโยชน์จากพระราชบัญญัติเรือไทยฯ อยู่ จำเป็นจะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติเรือไทยให้ครบถ้วน

ปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยก็คือ

(๑) เรือไทยที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติเรือไทยฯ แล้ว แต่ไปเดินทำการค้าอยู่นอกน่านน้ำไทย จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติเรือไทยฯ ให้ครบถ้วนหรือประการใด โดยเฉพาะมาตรา ๕๐ เกี่ยวกับคนประจำเรือที่จะต้องเป็นคนไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕

(๒) ถ้าเจ้าของเรือไม่ประสงค์จะจดทะเบียนเป็นเรือไทย จะเพียงแต่จดทะเบียนรับใบอนุญาตใช้เรือในประเทศไทยตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยฯ เท่านั้น จะสมควรเพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาปัญหาข้างต้นนี้แล้ว มีความเห็นว่า

(๑) มาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติเรือไทย พุทธศักราช ๒๔๘๑ ที่บัญญัติว่าคนประจำเรือไทยสำหรับการค้าในน่านน้ำไทยที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้แล้วต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าอัตราที่อธิบดีกรมเจ้าท่าจะกำหนด และต้องเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทยเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้า นั้น ต้องหมายความว่า เรือไทยตามพระราชบัญญัติเรือไทยฯ ที่ได้ใช้สำหรับการค้าในน่านน้ำไทยนั้น กฎหมายกำหนดไว้ว่าจะต้องมีคนประจำเรือเป็นจำนวนไม่

น้อยกว่าที่อธิบดีกรมเจ้าท่ากำหนด และคนประจำเรือเหล่านั้นจะต้องเป็นคนมีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าอีกด้วย ฉะนั้น ถ้าเป็นเรือไทยที่มีได้ใช้เพื่อการค้าในน่านน้ำไทย เช่นเรือที่ใช้เพื่อการประมง หรือเรือที่ไปเดินทำการค้าอยู่ในต่างประเทศนอกน่านน้ำไทย ย่อมไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๕๐ นี้ ส่วนในข้อที่ว่าเรือที่จดทะเบียนเป็นเรือไทยแล้ว แต่ไปเดินทำการค้าอยู่นอกน่านน้ำไทยนั้นจะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติเรือไทยฯ ให้ครบถ้วนหรือไม่ นั้น พิจารณาตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติเรือไทยฯ นี้แล้ว เห็นได้ว่าบทบัญญัติบางมาตราก็มีลักษณะเห็นการบังคับตลอดไป ซึ่งไม่ว่าเรือลำนั้นจะได้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์อย่างไรและอยู่ ณ ที่ใด ก็ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัตินั้น ๆ เช่น มาตรา ๕๑ ที่บัญญัติว่า เรือไทยเท่านั้นที่มีสิทธิ์ใช้ธงไทยได้.และมาตรา ๕๙ ที่บัญญัติว่า ผู้ควบคุมเรือไทยที่ได้จดทะเบียนแล้ว ต้องจัดให้มีการชักธงชาติไทย..เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งจากบทบัญญัติของมาตราเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าเป็นการบังคับตลอดไปไม่ว่าเรือไทยลำนั้นจะอยู่ในหรือนอกน่านน้ำไทย แต่บทบัญญัติบางมาตราก็มีลักษณะเป็นการบังคับเพียงเฉพาะเมื่อเรือลำนั้นถูกใช้เพื่อกิจการภายในน่านน้ำไทยเท่านั้น เช่น มาตรา ๕๙ ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ฉะนั้น เรือไทยที่ไปเดินทำการค้าอยู่นอกน่านน้ำไทยคงต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติเรือไทยฯ เฉพาะในเรื่องที่กฎหมายบังคับไว้เป็นการตลอดไปเท่านั้น

(๓) ปัญหาข้อต่อไปที่ว่า ถ้าเจ้าของเรือไม่ประสงค์จะจดทะเบียนเป็นเรือไทย จะเพียงแต่จดทะเบียนรับใบอนุญาตใช้เรือในประเทศไทยตามความในพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทยฯ เท่านั้น จะสมควรเพียงไรนั้น โดยที่เรื่องนี้ผู้แทนกรมเจ้าท่าแถลงว่าเป็นปัญหาในทางปฏิบัติและไม่ติดใจ คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงไม่วินิจฉัยความข้อนี้

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๐๑